

MARZENA GŁODEK

PAP ŚLUPSK

NICOLAS MUFFEL, *BESCHREIBUNG DER STADT ROM*
(*OPISANIE MIASTA RZYMU*)¹

Tak oto w pobliżu Świętego Jana na Lateranie, na kolumnie, jest umieszczona jedna z 12 tablic z brązu, z tych, które zostały przysłane Rzymianom z Aten za ledwie w 20 lat po założeniu miasta².

Blisko Świętego Jana na Lateranie, wysoko na cokole, stoi przeogromny koń z brązu, dosiadany przez pewnego wieśniaka, kunsztownie odlanego z brązu we wszystkich swoich fragmentach; (koń) jest pusty w środku i nigdy był złożony. Tego wieśniaka wywyższono z wielkim honorem i nadano mu imię Septymiusza Sewera za to, że uratował Rzym i przyniósł do miasta zwłoki króla, który oblegał miasto³. I niezbyt daleko stąd jest wielka głowa z brązu jakiegoś bóstwa, większa niż bryła soli, a w pobliżu jest też jego ręka trzymająca cesarskie jabłko, zrobiona z wielkim kunsztem⁴.

Ulica prowadząca do Świętego Jana na Lateranie nazywa się Świętą Drogą, ponieważ przy niej aż do Świętego Piotra można uzyskać liczne odpusty; także inna nazywa się Ulicą Osłów, ponieważ kiedy był świętowany jakiś triumf lub zwycięstwo, przechodzono tamtędy na koniach, osłach, mułach i innych zwierzętach, dlatego także była nazywana Drogą Zwycięstwa, tą drogę musi przebyć każdy cesarz,

¹ Nikolas Muffel był norymberskim patrycjuszem. Do Rzymu przybył w orszaku Fryderyka III Habsburga (lata panowania 1440-1493) i uczestniczył w jego cesarskiej koronacji 19 marca 1452 roku. Oryginalny tekst *Opisu* w: N. Muffels, *Beschreibung der Stadt Rom*, Publication des litterarischen Vereins in Stuttgart, hrsg. von W. Vogt, Tübingen 1876, s. 11-62.

² Chodzi o tablicę z antycznym tekstem prawniczym, wymienianą już w XII w. w opisie Lateranu Mistrza Grzegorza. Być może był to tekst *Lex regia Vespasiani*. Ta tablica w 1576 roku została przeniesiona na Campidoglio. Magistri Gregorii, *De Mirabilibus Urbis Romae*, [w:] *Codice Topografico della Città di Roma*, t. III, Roma 1956, s. 167.

³ Konny posąg Marka Aureliusza, obecnie stojący na Kapitolu. Legenda o wieśniaku, który ocalił Rzym, pochodzi ze średniowiecznej kompilacji. Nazwanie „zbawcy” Rzymu imieniem jednego z cesarzy jest oryginalną inwencją Muffla.

⁴ Statua stała kiedyś w pobliżu Koloseum, pochodziła ze świątyni Słońca. „*Caput vero et manus praedicti ydoli ante palatium suum in Laterano in memoria fecit poni, quod modo palla Sansonis falso vocatur a vulgo.*” *De mirabilibus civitatis Romae*, [w:] *Codice*, t. III, s. 196.